

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1101)
retlige og indre anliggender ministerråd
(Offentligt)

REU, Alm. del - bilag 745 (Løbenr. 17226)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	24. april 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Indenrigsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 143-146 (Alm. del – bilag 918) af 16. marts 2001.

Indenrigsministeriet Dato: 11. april 2001

Kontor: Internationalt kontor

J. nr.: 2001/7320-620

Fil-navn: Spørgsmål 143

Besvarelse af spørgsmål nr. 143 stillet af Folketingets Europaudvalg til indenrigsministeren den 16. marts 2001 (Alm. del – bilag 918).

Spørgsmål:

"Der ønskes en sammenligning af de væsentligste elementer i direktivet for familiesammenføring med regler ifølge gældende dansk lovgivning."

Svar:

Kommissionens forslag til Rådets direktiv om ret til familiesammenføring blev fremsat den 11. januar 2000 (KOM (1999) 638 endelig og KOM (2000) 624 endelig). Forslaget er fortsat under forhandling. De hidtil fremsatte ændringsforslag omtales i det følgende i nødvendigt omfang. Grundnotat er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 3. april 2000.

Anvendelsesområdet

Direktivforslaget

Ifølge artikel 3 i Kommissionens direktivforslag finder reglerne om familiesammenføring anvendelse, når referencepersonen er en tredjelandstatsborger, der har lovligt ophold i en medlemsstat, og som er i besiddelse af en opholdstilladelse med en gyldighed på mindst et år, en konventionsflygtning, uanset hvor længe opholdstilladelsen er gyldig, eller en unionsborger, der ikke udøver sin ret til fri bevægelse.

Direktivforslaget finder efter artikel 3 ikke anvendelse over for asylansøgere og tredjelandstatsborgere, der har tilladelse til at opholde sig i en medlemsstat på grundlag af midlertidig beskyttelse.

Bestemmelsen er blevet ændret under forhandlingerne og skal efter seneste udkast finde anvendelse, når referencepersonen er en tredjelandstatsborger, der har lovligt ophold i en medlemsstat, og som er i besiddelse af en opholdstilladelse udstedt af den pågældende medlemsstat med en gyldighed på mindst et år. Den pågældende skal endvidere have rimelig udsigt til at opnå varig opholdsret.

Medlemsstaterne kan efter direktivforslagets artikel 10 endvidere stille krav om, at referencepersonen har haft lovligt ophold på medlemsstatens område i en periode på op til et år, inden der kan meddeles familiesammenføring.

Der er under forhandlingerne stillet forslag om, at medlemsstaterne kan kræve, at referencepersonen har haft lovligt ophold på medlemsstatens område i en periode på op til to år, inden der kan meddeles familiesammenføring. Der er endnu ikke endeligt taget stilling til dette forslag.

Dansk lovgivning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra c, kan en i Danmark fastboende tredjelandstatsborger over 25 år, der er flygtning, opnå familiesammenføring med en ægtefælle eller fast samlever over 25 år, når de samlever på fælles bopæl.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, kan en i Danmark fastboende tredjelandstatsborger, som ikke er flygtning, opnå familiesammenføring med en ægtefælle eller fast samlever over 25 år, når de samlever på fælles bopæl, og når den herboende referenceperson har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år. Der meddeles som hovedregel tidligst tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding efter tre års lovligt ophold med henblik på varigt ophold. Det indebærer, at en herboende tredjelandstatsborger som udgangspunkt tidligst kan få familiesammenføring med en ægtefælle eller fast samlever efter seks års ophold i Danmark.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, kan en fastboende tredjelandstatsborger opnå familiesammenføring med et mindreårigt barn, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver.

Familiemedlemmer

Direktivforslaget

Efter direktivforslagets artikel 5, stk. 1, litra a, omfatter retten til familiesammenføring referencepersonens ægtefælle eller referencepersonens ugifte samlever.

Retten til familiesammenføring omfatter endvidere efter direktivforslagets artikel 5, stk. 1, litra b, ugifte mindreårige børn, herunder adoptivbørn, af referencepersonen og dennes ægtefælle eller ugifte samlever. I de tilfælde, hvor der søges om familiesammenføring med et mindreårigt barn, som er et særbarn, stilles der efter direktivforslagets artikel 5, stk. 1, litra c, yderligere krav om, at den ene af parterne har forældremyndigheden og forsørgerpligt over for barnet. Hvor forældremyndigheden er delt mellem barnets forældre, stilles der krav om, at den af forældrene, der ikke søger om familiesammenføring, giver samtykke hertil.

Retten til familiesammenføring omfatter endvidere efter forslaget artikel 5, stk. 1, litra d, slægtninge i opstigende linje til referencepersonen eller dennes ægtefælle eller ugifte samlever, når de forsørges af dem og ikke har anden familiemæssig støtte i hjemlandet.

Efter direktivforslagets artikel 5, stk. 1, litra e, omfatter retten til familiesammenføring også ugifte myndige børn af referencepersonen eller dennes ægtefælle eller ugifte samlever, når de af helbredsmæssige grunde ikke er i stand til at forsørge sig selv.

For så vidt angår konventionsflygtninge og personer, der nyder subsidiær beskyttelse, skal medlemsstaterne efter direktivforslagets artikel 5, stk. 2, lette familiesammenføringen af andre familiemedlemmer, hvis de forsørges af referencepersonen.

Er konventionsflygtningen en uledsaget mindreårig, kan medlemsstaterne ifølge direktivforslagets artikel 6 give flygtningen ret til familiesammenføring med slægtninge i opstigende linje eller med andre slægtninge, såfremt der ikke findes slægtninge i opstigende linje.

Dansk lovgivning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, har en i Danmark fastboende person over 25 år, der har dansk indfødsret, eller er statsborger i et af de andre nordiske lande, eller har opholdstilladelse som flygtning efter §§ 7-8 eller har haft tidsubegrænset opholdstilladelse her i landet i mere end de sidste 3 år, under visse betingelser, jf. nedenfor, krav på familiesammenføring med en ægtefælle eller en samlever i et fast samlivsforhold af længere varighed, hvis ægtefællen eller samleveren er over 25 år, og parret samlever på fælles bopæl.

Ifølge udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, er der endvidere under visse betingelser, jf. nedenfor, krav på familiesammenføring med et mindreårigt barn af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4, er der endvidere under visse betingelser, jf. nedenfor, krav på familiesammenføring til forældre over 60 år til et dansk eller nordisk barn eller et barn med opholdstilladelse efter §§ 7-8.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 1, kan der gives opholdstilladelse til andre udlændinge, hvis udlændingen uden for de ovenfor nævnte tilfælde har nær familiemæssig eller lignende tilknytning til en i Danmark fastboende person.

Supplerende betingelser

Direktivforslaget

Medlemsstaterne kan efter artikel 9 i direktivforslaget stille krav om, at referencepersonen råder over en passende bolig, en sygeforsikring samt stabile og tilstrækkelige midler.

Der er under forhandlingerne stillet forslag om, at medlemsstaterne skal kunne kræve, at referencepersonen opfylder betingelserne om passende bolig, sygeforsikring og forsørgelse i indtil to år, efter at familiemedlemmet er meddelt familiesammenføring. Der er endnu ikke endeligt taget stilling til dette forslag.

Dansk lovgivning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, er der alene krav på ægtefællesammenføring, når ægtefællerne eller samleverne er over 25 år. Herudover kan der efter en konkret vurdering gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 7, når ægtefællerne eller samleverne er over 18 år, men under 25 år, hvis ægteskabet eller samlivsforholdet utvivlsomt må anses for indgået efter referencepersonens egen vilje, eller særlige personlige forhold i øvrigt taler herfor.

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, og § 9, stk. 2, nr. 7, er betinget af, at ægtefællerne eller samleverne samlever på fælles bopæl.

Hvis den herboende referenceperson har dansk indfødsret eller indfødsret i et af de andre nordiske lande eller er anerkendt flygtning, stilles der ikke krav om, at den herboende skal kunne forsørge ansøgeren. Andre referencepersoner skal efter udlændingelovens § 9, stk. 4, medmindre særlige grunde taler derimod, godtgøre at være i stand til at forsørge deres ægtefælle eller faste samlever, ligesom der kan stilles krav om, at referencepersonen, såfremt særlige grunde taler derfor, godtgør at være i stand til at forsørge sine mindreårige børn. Det følger af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 4, at kravet kan kræves opfyldt indtil tidspunktet for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse til den familiesammenførte person.

Når den herboende ikke har dansk indfødsret stilles der efter udlændingelovens § 9, stk. 10, endvidere krav om, at ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark mindst svarer til de pågældendes samlede tilknytning til et andet land. Dette krav skal ikke stilles, såfremt særlige personlige forhold i øvrigt taler herfor.

Efter § 9, stk. 11, i udlændingeloven stilles der, medmindre særlige grunde taler derimod, krav om, at referencepersonen råder over sin egen bolig af rimelig størrelse. Det følger af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 5, at kravet kan kræves opfyldt indtil tidspunktet for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse til den familiesammenførte person.

Der stilles efter udlændingeloven ikke krav om, at referencepersonen råder over en sygeforsikring.

Rettigheder

Direktivforslaget

Familiemedlemmer til referencepersonen har efter artikel 12 i Kommissionens forslag de samme rettigheder som unionsborgere for så vidt angår retten til undervisning, lønnet beskæftigelse, selvstændig erhvervsvirksomhed, erhvervsvejledning, erhvervsuddannelse og videre- og efteruddannelse.

Der er under forhandlingerne opnået foreløbig enighed om, at familiemedlemmerne skal have de samme rettigheder som referencepersonen og ikke som unionsborgeren inden for disse områder.

Dansk lovgivning

Efter § 14 i udlændingeloven er familiesammenførte udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller nr. 7, fritaget for arbejdstilladelse.

Personer, der gives opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller nr. 7, som led i en familiesammenføring, tilbydes efter integrationslovens §§ 16 – 18 et introduktionsprogram, der omfatter kursus i samfundsforståelse, danskundervisning og aktivering, jf. §§ 20 – 24. Omfanget og indholdet af introduktionsprogrammet for den enkelte udlænding fastlægges efter integrationslovens § 19 i en individuel handlingsplan.

Herudover meddeler Undervisningsministeriet efter § 46 i bekendtgørelse om adgang, indskrivning og orlov m.v. ved videregående uddannelser i forbindelse med den årlige optagelse, om antallet af udenlandske statsborgere skal begrænses til en bestemt procentdel af den samlede optagelseskapacitet.

Direktivforslaget

Medlemsstaterne kan efter artikel 14 i direktivforslaget meddele afslag på en ansøgning om familiesammenføring, inddrage eller nægte at forlænge familiemedlemmets opholdstilladelse, hvis det konstateres, at tilladelsen er opnået ved hjælp af falske eller misvisende oplysninger, gennem falske eller forfalskede dokumenter eller ved svig, eller hvis det konstateres, at ægteskabet, samlivsforholdet eller adoptionen var indgået eller etableret udelukkende med det formål at gøre det muligt for familiemedlemmet at indrejse eller opholde sig i en medlemsstat.

Såfremt medlemsstaterne inddrager eller nægter at forlænge et familiemedlems opholdstilladelse eller beslutter at udsende referencepersonen eller medlemmerne af hans familie, skal medlemsstaterne efter direktivforslagets artikel 15 tage behørigt hensyn til den familiemæssige tilknytning, opholdets varighed og tilknytningen til hjemlandet. Medlemsstaterne skal i den forbindelse tage hensyn til artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Dansk lovgivning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 9, kan opholdstilladelse til en ægtefælle eller en samlever ikke gives, såfremt der er bestemte grunde til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse eller etableringen af samlivsforhold er at opnå opholdstilladelse.

En tidsbegrænset opholdstilladelse kan efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, og § 11, stk. 2, jf. § 19, stk. 1, nr. 1, inddrages eller nægtes forlænget, når det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 4, og § 11, stk. 2, jf. § 19, stk. 1, nr. 4, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse endvidere inddrages eller nægtes forlænget, når opholdstilladelsen er betinget af, at referencepersonen godtgør at være i stand til at forsørge ansøgeren, og referencepersonen ikke længere kan godtgøre dette.

En tidsbegrænset opholdstilladelse kan efter udlændingelovens § 11, stk. 2, og § 19, stk. 1, nr. 5, inddrages eller nægtes forlænget, når opholdstilladelsen er betinget af, at referencepersonen godtgør at råde over sin egen bolig af rimelig størrelse, og referencepersonen ikke længere kan godtgøre dette.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 19, stk. 2, at en tidsbegrænset eller en tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, hvis udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig.

Ved en afgørelse om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse skal der efter udlændingelovens § 19, stk. 5, tages hensyn til, om inddragelsen eller nægtelsen af forlængelse må antages at virke særlig belastende som følge af et eller flere af de i udlændingelovens § 26, stk. 1, nævnte hensyn. Heri indgår forhold som udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, varigheden af udlændingens ophold her i landet, udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold samt den pågældendes familiemæssige eller personlige tilknytning til herboende personer og tilknytning her til landet i øvrigt.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 6, skal der ved afgørelsen af inddragelsen af en opholdstilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 2, eller § 9, stk. 2, nr. 7, tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at den familiesammenførte udlænding, har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet.

Indenrigsministeriet Dato: 11. april 2001

Kontor: Internationalt kontor

J. nr.: 2001/7320-618

Besvarelse af spørgsmål nr. 144 stillet af Folketingets Europaudvalg til indenrigsministeren den 16. marts 2001 (Alm. del – bilag 918).

Spørgsmål:

"Der ønskes en sammenligning af de væsentligste elementer i direktivet for retsstillingen for tredjelandsstatsborgere med længerevarende ophold i en medlemsstat med regler ifølge gældende dansk lovgivning."

Svar:

Det forventes, at Kommissionen vil fremsætte et forslag til direktiv om retsstillingen for tredjelandsstatsborgere med længerevarende ophold i en medlemsstat, men dette er endnu ikke sket. En sammenligning med gældende dansk ret er derfor ikke mulig.

Et grundnotat om direktivforslaget vil efter sædvanlig procedure blive oversendt til udvalget, når forslaget foreligger.

Indenrigsministeriet Dato: 11. april 2001

Kontor: Internationalt Kontor

J. nr.: 2001/7320-622

Besvarelse af spørgsmål nr. 145 stillet af Folketingets Europaudvalg til indenrigsministeren den 16. marts 2001 (Alm. del – bilag 918).

Spørgsmål:

"Der ønskes en sammenligning af de væsentligste elementer i direktivet for minimumsstandarder for midlertidig beskyttelse med regler ifølge dansk lovgivning."

Svar:

Kommissionen fremsatte den 23. juni 2000 forslag til rådsdirektiv om minimumsstandarder for midlertidig beskyttelse i tilfælde af massetilstrømning af fordrevne personer og om foranstaltninger til fremme af en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelse af disse personer og følgerne heraf (KOM (2000) 303 endelig). Forslaget er fortsat under forhandling. De hidtil fremsatte ændringsforslag omtales i det følgende i nødvendigt omfang. Grundnotat er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 2000.

Udlændingeloven indeholder ikke regler, der tilsigter at yde midlertidig beskyttelse i tilfælde af massetilstrømning af fordrevne personer. Folketinget har dog vedtaget to love med henblik på at kunne yde midlertidig beskyttelse til grupper af personer. Det drejer sig om lov nr. 933 af 28. november 1992 om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. med senere ændringer (herefter benævnt jugoslaverloven) og lov n r. 251 af 28. april 1999 om midlertidig opholdstilladelse til nødstedte fra Kosovoprovinsen i Forbundsrepublikken Jugoslavien (herefter benævnt kosovonødloven). Jugoslaverloven er fortsat gældende, mens kosovonødloven blev ophævet ved lov nr. 427 af 31. maj 2000. I det følgende sammenlignes direktivforslaget med relevante bestemmelser i de to love.

Personkredsen

Direktivforslaget

Af artikel 2, litra c, fremgår, at "tredjelandstatsborgere eller statsløse, som på grund af situationen i hjemlandet ikke kan vende tilbage under sikre og humane forhold, og som eventuelt kan falde inden for anvendelsesområdet for Genève-konventionens art. 1 A eller andre internationale eller nationale beskyttelsesinstrumenter" er omfattet af forslaget. Samme sted fremhævet er personer, der er flygtet fra områder, der er ramt af væbnede konflikter og vedvarende uroligheder, samt personer, der har været eller risikerer at blive ofre for systematiske eller omfattende overtrædelser af menneskerettighederne.

Det er en forudsætning for iværksættelse af midlertidig beskyttelse, at en massetilstrømning har fundet sted. Ifølge artikel 2, litra d, er en massetilstrømning en "tilstrømning til Fællesskabet af et betydeligt antal fordrevne personer fra tredjelande, som ikke kan vende tilbage til hjemlandet, og som kommer fra et bestemt land eller et bestemt geografisk område".

Der er under forhandlingerne opnået foreløbig enighed om, at det skal indgå i artikel 2, litra d, at en massetilstrømning kan ske såvel spontant som ved et evakueringsprogram.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

Loven etablerer i § 1 en invitationsordning, hvorefter regeringen efter aftale med UNHCR eller lignende internationale organisationer kan invitere et antal særlig nødstedte personer fra det tidligere Jugoslavien til at tage ophold i Danmark med henblik på lægelig eller anden hjælp, som ikke kan ydes i det område, hvori vedkommende befinder sig.

Endvidere følger det af lovens § 15 a, at en person fra det tidligere Jugoslavien, som befinder sig i det tidligere Jugoslavien eller et nærområde, kan få opholdstilladelse efter jugoslaverloven, såfremt det på baggrund af oplysninger tilvejebragt i samarbejde med UNHCR må antages, at den pågældende på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder umiddelbart har behov for beskyttelse.

Loven giver herudover mulighed for, at en person fra det tidligere Jugoslavien, der er indrejst i Danmark og har søgt om asyl, kan meddeles opholdstilladelse efter loven, hvis den pågældende på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder i det område, vedkommende ellers kan vende tilbage til, må antages at have behov for midlertidig beskyttelse, jf. § 15.

Kosovonødloven.

I medfør af lovens § 1 kunne en udlænding fra Kosovo, der befandt sig i Kosovo eller nærområderne hertil, og som efter aftale med UNHCR eller lignende organisation blev inviteret til Danmark inden for kvoter fastsat af indenrigsministeren, få opholdstilladelse, hvis den pågældende var nødstedt på grund af voldshandlinger eller lignende uroligheder i Kosovo og måtte antages at have behov for midlertidig beskyttelse her i landet.

Endvidere kunne en udlænding fra Kosovo, der var registreret som asylansøger i Danmark og havde indgivet ansøgning om asyl efter lovens ikrafttræden, meddeles opholdstilladelse efter lovens § 2, hvis den pågældende på grund af voldshandlinger eller lignende uroligheder i Kosovo måtte antages at have behov for midlertidig beskyttelse her i landet.

Varighed, iværksættelse og ophør af den midlertidige beskyttelse

Direktivforslaget

Ifølge direktivforslagets artikel 4 har den midlertidige beskyttelse en varighed på et år. Såfremt den midlertidige beskyttelse ikke er ophævet, efter at det første år er forløbet, jf. artikel 6, vil perioden automatisk blive forlænget med seks måneder af gangen, dog højst et år.

Der er under forhandlingerne om direktivforslaget opnået foreløbig enighed om, at såfremt de årsager, der har udløst den midlertidige beskyttelse, fortsat foreligger, kan den midlertidige beskyttelse udvides med ét år, således at den samlede varighed udstrækkes til i alt tre år.

Rådet træffer med kvalificeret flertal, på baggrund af et forslag fra Kommissionen, afgørelse om iværksættelse af midlertidig beskyttelse, jf. direktivforslagets artikel 5, stk. 1. Ifølge artikel 6, stk. 1, litra b, træffer rådet med kvalificeret flertal afgørelse om den midlertidige beskyttelses ophør.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven.

Opholdstilladelse efter jugoslaverloven meddeles med henblik på midlertidigt ophold for en periode af 6 måneder, jf. § 1, stk. 3. Hvis de omstændigheder, der begrundede opholdstilladelsen, fortsat er til stede eller udlændingen på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder fortsat har behov for midlertidig beskyttelse, kan tilladelsen forlænges, jf. § 2, stk. 1. Forlængelse meddeles for 6 måneder ad gangen, jf. § 2, stk. 2. Der er ikke fastsat nogen øvre grænse for, hvor mange gange tilladelsen kan forlænges.

Kosovonødloven.

Opholdstilladelse efter kosovonødloven meddeltes med henblik på midlertidigt ophold for en periode af 6 måneders varighed, jf. § 4. Hvis udlændingen på grund af voldshandlinger og lignende uroligheder i Kosovo fortsat måtte antages at have behov for midlertidig beskyttelse, kunne tilladelsen forlænges, jf. § 5, stk. 1. Forlængelse skete for seks måneder ad gangen, jf. § 5, stk. 2. Der var ingen øvre grænse for, hvor mange gange tilladelsen kunne forlænges.

Adgang til asylsagsbehandling

Direktivforslaget

Ifølge direktivforslagets artikel 16 har personer, der nyder midlertidig beskyttelse, adgang til asylsagsbehandling senest ved den midlertidige beskyttelses ophør.

Medlemsstaterne kan bestemme, at en person ikke samtidig kan nyde godt af midlertidig beskyttelse og have status som asylansøger, jf. artikel 18, stk. 1. Hvis en person, der nyder eller har mulighed for at nyde midlertidig beskyttelse, har fået afslag på en ansøgning om asyl eller anden form for beskyttelse, vil han have ret til den midlertidige beskyttelse for resten af den midlertidige beskyttelses varighed, jf. direktivforslagets artikel 18, stk. 2.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

Efter jugoslaverlovens § 14 kan Udlændingestyrelsen bestemme, at en ansøgning om asyl indgivet af en person med midlertidig opholdstilladelse efter loven ikke færdigbehandles, så længe den pågældende har opholdstilladelse efter loven. Udskydelsen af asylsagsbehandlingen kan dog ikke ske i mere end to år fra det tidspunkt, hvor beslutningen herom er truffet.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, kan en person med opholdstilladelse efter jugoslaverloven, der efter afslag på asyl fortsat må antages at have behov for midlertidig beskyttelse her i landet, meddeles opholdstilladelse efter udlændingeloven.

Kosovonødloven

Udlændinge med opholdstilladelse efter kosovonødloven fik ikke deres asylansøgning behandlet, så længe de havde opholdstilladelse efter kosovonødloven. Udskydelsen af asylsagsbehandlingen kunne dog ikke

udstrækkes ud over to år fra tidspunktet fra den første opholdstilladelse efter kosovonødloven, jf. herved kosovonødlovens § 26, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 2.

I forbindelse med lovens ophævelse blev der åbnet mulighed for at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, hvorefter der kan gives opholdstilladelse til en udlænding fra Kosovoprovinsen i Forbundsrepublikken Jugoslavien, der enten har eller har haft opholdstilladelse i medfør af kosovonødloven eller på grund af en ansøgning om asyl indgivet før den 30. april 1999 er eller har været registreret som asylansøger og må antages at have behov for midlertidig beskyttelse.

Undervisning

Direktivforslaget

Direktivforslagets artikel 12, stk. 1 angiver, at mindreårige, der nyder midlertidig beskyttelse, skal have adgang til skolesystemet på lige fod med værtslandets egne statsborgere.

Ifølge direktivforslagets artikel 12, stk. 2, skal voksne have adgang til det almindelige skolesystem.

Under forhandlingerne er der opnået foreløbig enighed om, at voksne skal have adgang til det almindelige skolesystem, mens adgangen til erhvervsuddannelse, efter- og videreuddannelse og omskoling, som oprindeligt var omtalt i artikel 12, stk. 2, nu er foreslået reguleret i artikel 10, der vedrører adgangen til arbejdsmarkedet.

Det fremgår således af artikel 10 i dens nuværende udformning, at personer, der nyder midlertidig beskyttelse, skal tillades at deltage i aktiviteter som for eksempel uddannelsesmuligheder for voksne og erhvervspraktik.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

Ifølge jugoslaverlovens § 5 skal børn i den undervisningspligtige alder, der er meddelt opholdstilladelse efter loven, modtage særskilt tilrettelagt undervisning. For andre personer med opholdstilladelse efter loven tilrettelægges tilbud om undervisning og kurser i fag af betydning for tilbagevenden til hjemlandet.

Kosovonødloven

Ifølge kosovonødlovens § 10 deltog børn i den undervisningspligtige alder i særskilt tilrettelagt undervisning eller i en undervisning, der stod mål med, hvad der almindeligvis krævedes efter den særskilt tilrettelagte undervisning, mens der for voksne blandt andet var tilrettelagt tilbud om undervisning og kurser i fag af betydning for tilbagevenden til Kosovo.

Adgang til arbejdsmarkedet

Direktivforslaget.

Det fremgik oprindeligt af artikel 10 i direktivforslaget, at personer, der nyder midlertidig beskyttelse, skal tillades adgang til arbejdsmarkedet på samme vilkår som flygtninge.

Under forhandlingerne er der imidlertid opnået foreløbig enighed om, at der ikke skal ske en sammenligning med flygtninge, men at medlemsstaterne skal tillade personer, der nyder midlertidig beskyttelse, at arbejde som lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

En opholdstilladelse efter jugoslaverloven giver ikke ret til at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller udføre tjenesteydelser her i landet med eller uden vederlag. En person med opholdstilladelse efter loven må dog deltage i ulønnet humanitært arbejde eller andet frivilligt arbejde,

ligesom den pågældende må tage beskæftigelse i forbindelse med et særligt tilrettelagt trænings- og arbejdsprogram eller i forbindelse med et praktikophold, der indgår som led i den undervisning, der tilbydes efter loven. Den pågældende må endvidere tage lønnet beskæftigelse, hvis den pågældende stilling har været udbudt gennem arbejdsformidlingen, relevante fagblade eller på lignende måde i tre måneder uden at være blevet besat, jf. jugoslaverlovens § 3, stk. 2 og 3.

Kosovonødloven.

I forhold til jugoslaverloven indeholdt kosovonødloven en udvidet adgang til arbejdsmarkedet.

Ifølge kosovonødlovens § 11, stk. 3, 2. pkt., måtte en udlænding med opholdstilladelse i medfør af kosovonødloven tage beskæftigelse i forbindelse med et praktikophold, der indgik som led i den undervisning, der blev tilbudt. Efter § 11, stk. 5, måtte en sådan udlænding endvidere deltage i ulønnet humanitært arbejde eller lignende frivilligt arbejde. Herudover kunne en udlænding med opholdstilladelse efter kosovonødloven meddeles tilladelse til at tage beskæftigelse i forbindelse med et særligt tilrettelagt trænings- og arbejdsprogram eller lønnet beskæftigelse efter nærmere regler fastsat af indenrigsministeren, jf. § 11, stk. 6 og 7.

Underhold, herunder adgangen til lægehjælp

Direktivforslaget

Efter direktivforslagets artikel 11, stk. 2, påhviler det medlemsstaterne at indføre bestemmelser, der sikrer den nødvendige støtte med hensyn til sociale ydelser og subsistensydelser samt med lægehjælp i de tilfælde, hvor de pågældende ikke selv råder over tilstrækkelige midler.

Herudover er medlemsstaterne forpligtet til at sikre en passende hjælp, herunder lægebehandling eller andre former for bistand, til personer med særlige behov, herunder uledsagede mindreårige og personer, der har været udsat for tortur, voldtægt eller anden form for psykisk, fysisk eller seksuel vold, jf. direktivforslagets artikel 11, stk. 4.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

Personer med opholdstilladelse efter jugoslaverloven får udgifterne til underhold dækket og har ret til gratis sygehusbehandling og anden lægelig behandling, jf. § 6.

Kosovonødloven

Personer med opholdstilladelse efter kosovonødloven fik udgifterne til underhold og sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, jf. § 7, stk. 1.

Familiesammenføring

Direktivforslaget

Ifølge artikel 13 er der adgang til familiesammenføring, hvis omstændighederne ved massetilstrømningen har medført, at familier, der allerede var dannet i hjemlandet, er blevet adskilt. Familiesammenføring kan meddeles ægtefæller eller en ugift partner, såfremt det pågældendes hjemlands lovgivning ligestiller denne gruppe med ægtefæller, ugifte børn, der er afhængige af referencepersonen samt andre familiemedlemmer, såfremt de er afhængige af referencepersonen eller har været udsat for særlig alvorlige traumer eller har behov for særlig lægelig behandling. Der stilles ikke alderskrav for ægtefæller/ugifte partnere og børn.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

En person med opholdstilladelse efter jugoslaverloven har ikke krav på familiesammenføring. Efter ansøgning kan der dog i særlige tilfælde af humanitær karakter meddeles midlertidig opholdstilladelse til nære familiemedlemmer til personer med opholdstilladelse efter loven, jf. herved lovens § 4, stk. 1 og 2.

Kosovonødloven

Efter § 3 var der mulighed for efter ansøgning indgivet til en dansk repræsentation, UNHCR eller anden international organisation at meddele tilladelse til familiesammenføring med ægtefæller og faste samlevere over 18 år samt med mindreårige børn og andre familiemedlemmer med en særlig nær familiemæssig tilknytning til en udlænding med opholdstilladelse efter kosovonødloven.

Repatriering

Direktivforslaget

Medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at lette en tilbagevenden under sikre og værdige forhold. De pågældende personer skal have adgang til den nødvendige viden for at kunne træffe en beslutning om tilbagevenden, herunder eventuelt have mulighed for at aflægge rekognosceringsbesøg i hjemlandet, jf. direktivforslagets artikel 21, stk. 1.

Det fremgår videre af artikel 21, stk. 2, at medlemsstaterne skal se velvilligt på, at personer, der fortryder deres hjemvenden, vil kunne vende tilbage til den medlemsstat, hvor de har nydt midlertidig beskyttelse.

Dansk lovgivning

Jugoslaverloven

Efter jugoslaverlovens § 16 a, stk. 1, kan der ydes hjælp til repatriering til en person med opholdstilladelse efter loven, som ønsker at vende tilbage til det område, vedkommende stammer fra.

Det fremgår af § 8, stk. 2, at for en udlænding med ophold efter loven, der vender tilbage til det område, vedkommende stammer fra, bortfalder opholdstilladelsen i Danmark først, når pågældende har opholdt sig uden for landet i mere end tre på hinanden følgende måneder.

Kosovonødloven

Ifølge kosovonødlovens § 15, stk. 1, kunne en person med ophold efter kosovonødloven ydes hjælp til repatriering, såfremt pågældende ikke selv havde midler hertil.

Det fremgik af § 18, stk. 2, at for en udlænding med ophold efter loven, der vendte tilbage til det område, vedkommende stammede fra, bortfaldt opholdstilladelsen i Danmark først, når pågældende havde opholdt sig uden for landet i mere end tre på hinanden følgende måneder.

Indenrigsministeriet Dato: 11. april 2001

Kontor: Internationalt Kontor

J. nr.: 2001/7320-622

Besvarelse af spørgsmål nr. 146 stillet af Folketingets Europaudvalg til indenrigsministeren den 16. marts 2001 (Alm. del – bilag 918).

Spørgsmål:

"Der ønskes en sammenligning af de væsentligste elementer i direktivet for minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus med regler ifølge dansk lovgivning."

Svar:

Kommissionen fremsatte den 26. oktober 2000 forslag til Rådskonvention om minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus (KOM (2000) 578 endelig). Forslaget er fortsat under behandling.

Anvendelsesområdet

Direktivforslaget

Det fremgår af artikel 3 i Kommissionens direktivforslag, at forslagets bestemmelser finder anvendelse for alle personer, der indgiver en asylansøgning ved medlemsstaternes grænser eller på deres område. Direktivets bestemmelser finder tillige anvendelse i forbindelse med en procedure for at afgøre, hvorvidt ansøgeren er berettiget til adgang til et medlemsstats område (Dublin-proceduren).

En asylansøgning defineres i artikel 2, litra b, som en anmodning fra en person om beskyttelse efter Genevekonventionens artikel 1, litra A.

Dansk lovgivning

Udlændingelovens regler for behandling af ansøgninger om asyl finder anvendelse over for personer, der ansøger om opholdstilladelse som flygtning efter udlændingelovens § 7. Reglerne finder anvendelse, når Udlændingestyrelsen har truffet beslutning om, at en asylansøgning skal behandles i Danmark og har registreret den pågældende som asylansøger, jf. udlændingelovens § 48 e, stk. 1.

Begrundelseskrav

Direktivforslaget

Det fremgår af artikel 7, litra d, at afgørelser om asylansøgninger skal meddeles skriftligt og i tilfælde af, at ansøgningen afvises, skal den faktuelle og retlige begrundelse herfor anføres, ligesom ansøgeren skal oplyses om muligheden for at påklage afgørelsen.

Det fremgår videre af artikel 7, litra e, at hovedindholdet af en negativ afgørelse og muligheden for påklage heraf skal forkyndes på et sprog, den pågældende asylansøger forstår. Ifølge artikel 7, litra f, skal ansøgere, der meddeles en positiv afgørelse, underrettes herom på et sprog, den pågældende forstår samt om eventuelle skridt, der skal foretages som følge af afgørelsen.

Dansk lovgivning

Meddeles en person asyl af Udlændingestyrelsen, foregår dette skriftligt på dansk ved et brev fra Udlændingestyrelsen. Brevet indeholder tillige information om, hvilke rettigheder og forpligtelser der følger af at være blevet meddelt asyl, herunder information om, hvilke skridt, den pågældende person skal foretage for eksempel med henblik på forlængelse af opholdstilladelse.

Afslag på ansøgning om asyl i normal-proceduren meddeles ansøgeren ved et brev fra Udlændingestyrelsen på dansk såvel som på ansøgerens eget sprog, eller et sprog ansøgeren forstår. Et afslag på ansøgning om asyl ledsages af en individuel begrundelse, ligesom ansøgeren i brevet informeres om, at afslaget automatisk er indbragt for Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2. Undtagelsens esvis foretages der mundtlig forkyndelse ved politiets foranstaltning, såfremt ansøgeren er analfabet, eller det ikke er muligt at få oversat afslaget til det pågældende sprog.

Afslag på en ansøgning om asyl behandlet i henhold til åbenbart grundløs-proceduren meddeles ansøgeren ved et brev fra Udlændingestyrelsen på dansk, som forkyndes under medvirken af tolk ved politiets foranstaltning. Afslag meddelt efter åbenbart grundløs proceduren kan ikke indbringes for Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 3.

Meddelelse af asyl efter klagebehandling i Flygtningenævnet forkyndes under medvirken af tolk mundtligt over for ansøgeren under nævnsbehandlingen. Det tilstræbes, at den skriftlige afgørelse, som er på dansk, udleveres under mødet eller snarest muligt efter mødets afholdelse, jf. Flygtningenævnets forretningsorden § 27, stk. 1.

Flygtningenævnets stadfæstelse af afslag på ansøgning om asyl forkyndes normalt ligeledes mundtligt under medvirken af tolk for ansøgeren under nævnsbehandlingen. Den skriftlige afgørelse udleveres under mødet, jf. Flygtningenævnets forretningsorden § 27, stk. 2.

Flygtningenævnets afgørelser er endelig, jf. udlændingelovens § 56, stk. 7.

Adgang til juridisk assistance

Direktivforslaget

Det fremgår af direktivforslagets artikel 9, stk. 1, at medlemsstaterne skal sikre, at asylansøgeren på alle trin i proceduren får lejlighed til på effektiv måde at kontakte organisationer eller personer, der yder juridisk bistand.

Ifølge artikel 9, stk. 3, skal ansøgerens juridiske rådgiver have lejlighed til at være til stede under den personlige samtale om asylansøgningens konkrete omstændigheder.

Alle ansøgere er berettigede til at blive bistået af en juridisk rådgiver efter en negativ afgørelse truffet af den besluttende myndighed i første instans. Har ansøgeren ikke egne midler, skal bistanden på dette trin i proceduren ydes vederlagsfrit, jf. artikel 9, stk. 4.

Dansk lovgivning

I tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om unkladelse af afvisning eller udvisning af en asylansøger, er politiet, jf. udlændingelovens § 48 a, stk. 4, forpligtet til at oplyse ansøgeren om adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

En asylansøger har adgang til på et hvilket som helst tidspunkt under sagsbehandlingen at søge juridisk bistand. Tolkebistand ydes vederlagsfrit som led i behandlingen af ansøgningen.

I forbindelse med klagesagen kan Flygtningenævnet ifølge udlændingelovens § 55, stk. 1, om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre den pågældende selv har antaget en advokat. Advokatbistand under nævnsbehandlingen afholdes af det offentlige, jf. udlændingelovens § 58. Betaling for juridisk bistand på et tidligere tidspunkt i sagen afholdes af ansøgeren selv.

Mindreårige asylansøgere

Direktivforslaget

Direktivforslagets artikel 10 vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere bestemmer, at en juridisk værge eller rådgiver hurtigst muligt skal udpeges for at bistå og repræsentere den mindreårige under behandlingen af ansøgningen, jf. artikel 10, stk. 1, litra a.

Ifølge artikel 10, stk. 2, skal asylsamtalen føres af en embedsmand, som er uddannet med hensyn til uledsagede mindreåriges særlige behov.

I tilfælde, hvor det skønnes nødvendigt at foretage lægeundersøgelser for at fastslå en uledsaget mindreårigs alder, skal den pågældende underrettes herom, herunder om undersøgelsesmetoden, mulige konsekvenser af undersøgelsen og om konsekvenserne af at nægte at lade sig undersøge, jf. artikel 10, stk. 3.

Dansk lovgivning

Ansøgninger om asyl fra uledsagede mindreårige behandles enten efter den normale asylprocedure eller efter en særlig praksis, hvorefter der uden forudgående asylsagsbehandling kan meddeles opholdstilladelse i medfør

af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Af hensyn til den mindreårige søges sagsbehandlingen fremskyndet.

Sidstnævnte praksis anvendes i tilfælde, hvor yngre uledsagede børn typisk under 12-15 år har søgt om asyl, men hvor Udlændingestyrelsen på baggrund af den mindreåriges alder sammenholdt med den pågældendes udvikling og modenhed skønner, at der ikke med rimelighed vil kunne gennemføres en almindelig asylretlig vurdering af sagen. I disse tilfælde meddeles den pågældende sædvanligvis i løbet af kort tid opholdstilladelse med henblik på varigt ophold i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4.

Skønner Udlændingestyrelsen, at en asylansøger ikke har den alder, den pågældende oplyser at have, kan der iværksættes en aldersundersøgelse. Den pågældende skal samtykke i, at undersøgelsen foretages. På baggrund af en fysisk undersøgelse af den mindreårige, afgiver Retslægerådet en udtalelse om den pågældendes alder.

Ønsker den mindreårige ikke at deltage i aldersundersøgelsen, træffer Udlændingestyrelsen afgørelsen på det foreliggende grundlag.

Udlændingestyrelsen tilstræber, at de sagsbehandlere, der foretager asylsamtaler med uledsagede mindreårige, har erfaring med denne type samtaler.

Det bemærkes, at Indenrigsministeriet for øjeblikket forbereder et lovforslag om en ændret procedure for behandlingen af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere.

Klageadgang

Direktivforslaget

Asylansøgere har ret til at påklage enhver afgørelse om deres ansøgnings antagelse til behandling eller sagens konkrete omstændigheder, jf. artikel 32.

Ifølge artikel 33 har påklage som udgangspunkt opsættende virkning. Medlemsstaterne kan dog fravige denne hovedregel i sager, hvor et land, der ikke er en medlemsstat, betragtes som et sikkert tredjeland, i sager der afvises som åbenbart grundløse og i sager, hvor den nationale sikkerhed eller offentlige orden er truet.

Dersom påklagen ikke tillægges opsættende virkning, har ansøgeren ret til at anmode om at forblive på medlemsstatens område under klageproceduren. Ansøgeren må ikke udsendes, før anmodningen er behandlet, med mindre der er tale om afvisning til et sikkert tredjeland, jf. artikel 33.

Artiklerne 34 og 35 omhandler tidsfrister for indgivelse af påklage og forelæggelse af begrundelse for påklage samt tidsfrister for klageinstansens sagsbehandling. I åbenbart grundløse sager og i afgørelser om, at en ansøgning ikke har kunnet antages til behandling, skal medlemsstaten sikre, at ankeinstansen træffer afgørelse senest 65 dage, efter at anken er indgivet, jf. artikel 35, stk. 1.

Ifølge artikel 38 skal medlemsstaterne sikre, at asylansøgere i alle tilfælde har ret til at påklage klageinstansens afgørelse til en appelret.

Såfremt klageinstansen er et administrativt eller domstolslignende organ, skal der være adgang til fuldstændig påklage til appelretten, således at såvel sagens konkrete omstændigheder som retlige spørgsmål kan behandles. Er klageinstansen en domstol kan klagemuligheden til appelretten begrænses til retlige spørgsmål, jf. artikel 38, stk. 2.

Ifølge artikel 39, stk. 1, skal medlemsstaterne ved lov fastsætte regler om opsættende virkning, indtil appelrettens afgørelse foreligger. Afvises den opsættende virkning, skal asylansøgeren have adgang til at anmode om tilladelse til at forblive på medlemsstatens område under klageproceduren. Først når appelretten har truffet afgørelse om denne anmodning, vil udsendelse i givet fald kunne finde sted, jf. artikel 39, s tk. 2.

Dansk lovgivning

Klage over afvisning til sikkert tredjeland

Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning til et sikkert tredjeland uden for EU, jf. udlændingelovens § 48 a, stk. 1, kan påklages til Indenrigsministeriet. Klagen har ikke opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 48 d.

Der findes ingen bestemmelser, der fastsætter tidsfrister for Indenrigsministeriets behandling af påklage af ovennævnte sager.

Klage over overførsel eller tilbageførsel efter Dublin-konventionen

Udlændingestyrelsens afgørelse om overførsel eller tilbageførsel af en asylansøger til det andet EU-land efter Dublinkonventionen, jf. udlændingelovens § 29 a, jf. udlændingelovens § 48 a, stk. 1, kan påklages til Indenrigsministeriet, men klagen har ikke opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 48 d.

Der findes ingen bestemmelser, der fastsætter tidsfrister for Indenrigsministeriets behandling af påklage af ovennævnte sager.

Klage over afslag i åbenbart grundløs-proceduren

Afslag meddelt i åbenbart grundløs-proceduren kan ifølge udlændingelovens § 53 a, stk. 3, ikke påklages.

Klage over afslag i normal-proceduren

Udlændingestyrelsens afslag på en ansøgning efter udlændingelovens § 7 anses automatisk for påklaget til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2. Klagen har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, jf. udlændingelovens 53 a, stk. 2.

Flygtningenævnet, der er et domstolslignende, uafhængigt nævn, træffer afgørelse ved almindeligt stemmeflertal. Nævnets afgørelser er endelige, jf. udlændingelovens § 56, stk. 7.

Der findes ingen bestemmelser, der fastsætter tidsfrister for Flygtningenævnets behandling af påklage af asylsager.

-